

La UIB adverteix el Govern balear

La polèmica sobre les mesures de política lingüística anunciades pel Govern balear no té aturador: boicot contra les proves d'avaluació de català, claustres de docents que protesten, el Departament de Filologia Catalana que amenaça i, també, la direcció de la Universitat de les Illes Balears, que ha advertit, diplomàticament, l'executiu.

Tot i que el Govern balear es mostra ferm, i insisteix –vegeu les opinions fetes pel conseller d'Educació i Cultura, Francesc Fiol en l'entrevista de les pàgines 88-91– que la polèmica és absurda i que l'únic que farà l'executiu serà aplicar la llei, el fet és que les protestes continuen produint-se, dia rere dia.

Professors de secundària. Les seccions de cartes al director dels diaris mostren cada parell de dies missives molt crítiques amb la política lingüística del Govern Matas. Entre aquestes, s'hi comencen a veure cartes signades per claustres complets d'ensenyament secundari. Aquest sector docent, sens dubte, és dels que es mostra més combatiu. De fet, va ser el que obrí la “rebel·lió” i les protestes.

Dos dies després de l'anunci de les mesures preses per l'executiu s'havia de procedir als exàmens periòdics de la Junta Avaluadora de Català (JAC). Els professors encarregats de fer les proves, que són de secundària i llicenciats en Filologia Catalana, actuen en qualitat de col·laboradors de la JAC. Com a resposta espontània, el diumenge dia 18, a Palma i Menorca, els professors es negaren a fer les proves i automàticament decidiren aprovar els aspirants. Així, els atorgaren un excel·lent “polític”. Posteriorment, la Conselleria anul·là aquesta mesura, per la qual cosa s'haurà de tornar a fer la convocatòria.

Al cap d'una setmana justa, el dia 25, es va dur a terme la nova convocatòria, tot i que en els dies anteriors molts professors habitualment col·laboradors de

la JAC anunciaren que es negaven a participar-hi. La Conselleria, tot i amb això, va aconseguir cobrir les baixes amb personal auxiliar, si bé en alguns cas –com el d'Eivissa– no van ser suficients i s'hagueren de suspendre els exàmens.

Els professors de català de secundària insisteixen a dir que la seva actitud és producte de la “provocació” del Govern balear, que ha anunciat unes mesures que van en contra de la normalització del català. El diumenge dia 25, a la seu de la Universitat de les Illes Balears (UIB), on se celebrava una d'aquestes proves, es concentraren algunes dotzenes de professors amb pancartes de protesta (“Prou d'agressions al català”, “Qui estima la llengua no la mata”, “No ens emboliqueu amb la llengua”...) contra la política lingüística del Govern del PP. Els docents se senten fortament irritats per la pretensió de la Conselleria d'atorgar automàticament el nivell C de coneixement de català a tots els alumnes que superin l'ESO i que l'hagin cursat d'acord amb el decret de mínims d'ensenyament en català.

D'una altra banda, l'Associació de Directors i Directores d'Educació Secundària de Mallorca (ADESMA) va fer saber públicament que la voluntat del Govern de sotmetre a referèndum, entre tots els pares d'alumnes de cada centre, els eventuals increments de l'ensenyament en català –per sobre del mínim del 50% a què obliga el decret esmentat– seria, al seu parer, completament il·legal, segons la interpretació que fan de la llei de qualitat de l'ensenyament que, afirmen, no permet que les consultes hi-

JOAN CELIA

Avel·lí Blasco, rector de la Universitat de les Illes Balears, es troba entre l'espasa i la paret. Les protestes del professorat de català són per unes mesures encara no dictaminades.

potètiques als pares entrin en contradicció amb l'autonomia escolar.

L'ambient que es respira entre els professors de secundària, extremadament mogut, va generar la convocatòria per al passat divendres dia 30 d'una tancada de protesta a la UIB.

La UIB. I és que la UIB no s'ha salvat de l'efervescència provocada per la polèmica. Un grup de professors del De-

partament de Filologia Catalana de la Universitat, després d'una reunió extraordinària per estudiar el cas, va convocar una conferència de premsa, el divendres dia 23 de gener, per criticar amb duresa les intencions del Govern. "Per la gravetat que significa, exigim la retirada immediata de les mesures anunciades el passat dia 16, que només s'expliquen per la utilització partidista de la llengua que està fent el Partit Popular

des de la campanya electoral del maig del 2003." El cap del Departament, Joan Mas, fins i tot va amenaçar implícitament el Govern d'acudir als tribunals: "Seria una sortida extrema, no hi volem arribar." Tot i aquesta afirmació, deixava implícitament oberta la possibilitat. Es referia, en concret, al paper que l'executiu del PP vol atorgar a l'Institut d'Estudis Baleàrics com a ens impulsor de les modalitats dialectals balears. Els professors universitaris entenen que, de fet, això seria –tal com explicava aquest setmanari al número anterior– posar en dubte l'autoritat màxima en qüestions lingüístiques de la UIB, com queda establert en l'Estatut.

La polèmica, una vegada ha arribat a la UIB, va començar a preocupar el rectorat. La situació era, si més no, incòmoda per al rector, Avel·lí Blasco. D'una banda, no podia deixar de costat la tensió entre part dels professors, i, d'altra, no podia enfrontar-se amb el Govern balear per unes mesures que, en la pràctica, es desconeixen formalment, perquè no s'han concretat en decrets o ordres de la Conselleria. Durant dies s'intentà trobar una solució. Finalment, dimarts de la setmana passada, dia 27 de febrer, el màxim òrgan de govern de la UIB feia pública una declaració en què s'assegura que la situació del català a Balears "es troba molt lluny del nivell normal que li correspondria com a llengua oficial pròpia que és", de manera que és obligació dels poders públics promoure la discriminació positiva a través de "qualsevol mesura [que afavoresqui la llengua], perquè ara es troba en una situació de desavantatge" respecte del castellà. Amb la diplomàcia per damunt de tot, la UIB recorda al Govern que és "la institució oficial consultiva" pel que fa a qualsevol aspecte de la llengua catalana a Balears d'acord amb l'Estatut.

Per la seva banda, l'executiu balear del PP, en paraules de la vicepresidenta, Rosa Estaràs, insisteix contínuament a dir que les mesures anunciades pel conseller Fiol són "legals i sensates" perquè "tenen el suport de la majoria dels ciutadans", i critica per "manca d'objectivitat" els qui s'hi oposen.

Miquel Payeras